

PERSONES DE POBLE (pàg 18) L'Amoïn Torneu des Pors Nou

REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL

13

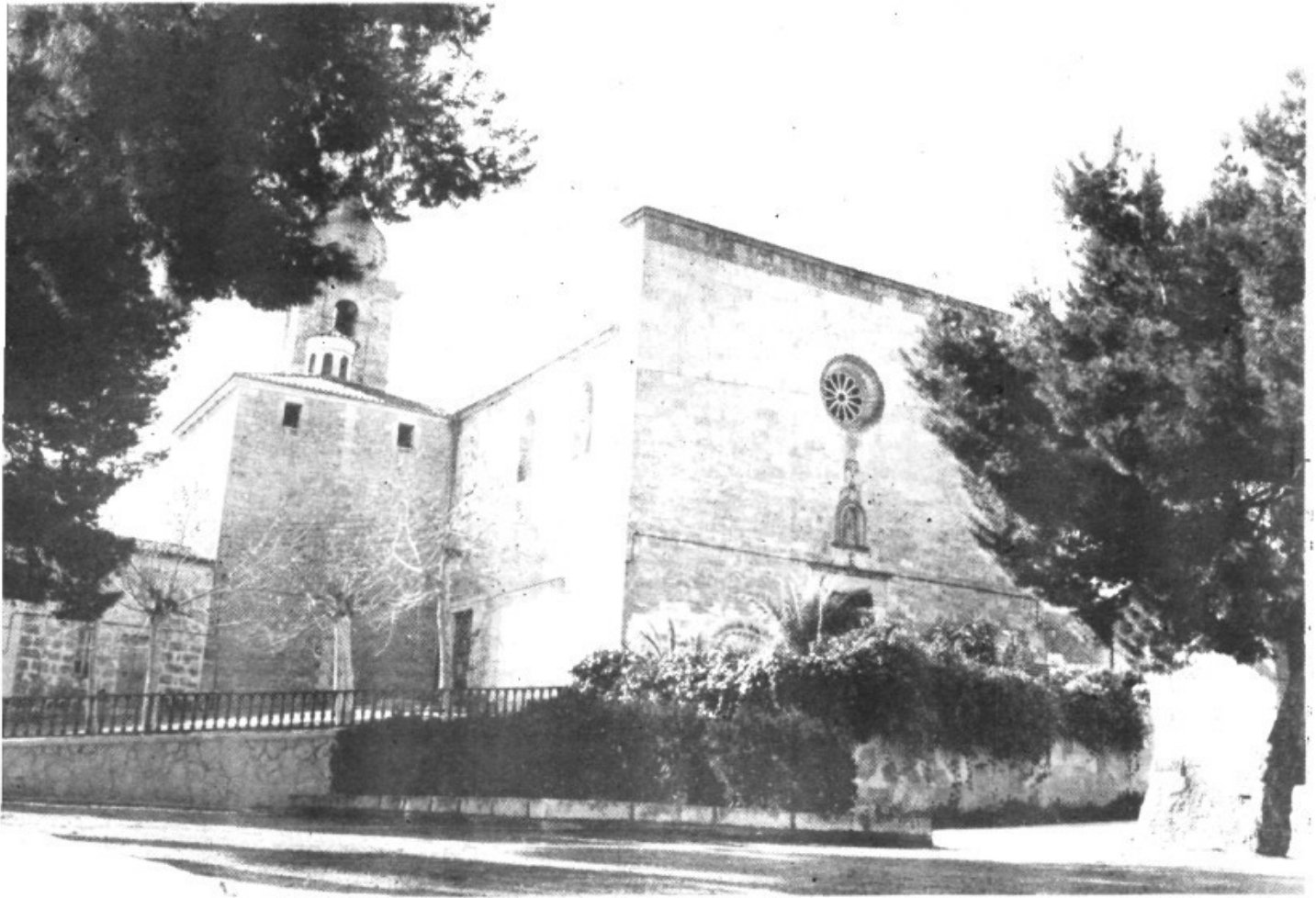
FENT CARREPIANY

MARIA DE LA SALUT

Nº 38

SETEMBRE

1989

SUMARI

Editorial i Sumari	2
El Virus	3
Urbanització a Montblanc	5
Baptiar-se	7
El Vellmarí	8
Programa de Festes	10
Correu Obert	12
Correu Obert	15
Enquesta als Grups Polítics	13
Sa Xerradeta	18
Bullit de Notícies	20
Poemes i Gloses	22
Desde el balcó de la Sala	24
Casa de la Vila	25
Salutació	25
Demografia, Temps, Telèfons	26
Acampada a Cala Murta	27
Carrerany Esportiu	28
Fem Carrerany	32

EQUIP DE REDACCIÓ

=====

Pep Lluís Corresa Martínez
Jaume Ferriol Fiol
Antoni Mas Negre
Jaume Mestre Llompart
Joana Maria Queralt
Onofre Sureda Ribas

COL·LABORADORS

=====

Delegació d'Informació
de l'Ajuntament de Maria
Pere Fons Pascual
Joan Gelabert Mas
Enric Pozo Mas
Pere Crespi

Portada:

Fotografia de Pedrona

Crespi,

Fotografies: Joana Mª Colombran
Pere Ribas Colombran

Edita:

Associació Cultural FENT CARRERANY
Femenies, 1
07519 Maria de la Salut

Imprimeix:

Apostol y Civilizador
Petra

Nº Depòsit Legal: PM-457/1986

Editorial

XERRAM DE DEMOCRACIA, DEIM QUE HI H LLIBERTAT, NO VOLEM SENTIR PARLA D'OPRESSIÓ, NI DE TRAYCIÓNS CAP AL POBLES. AIXECAM LA VEU EN CONTRA DE LE DICTADURES, S'ESCRIVEN PAGINES PAGINES INFORMANT I CRITICANT POBLE OPRIMITS; PERO I A CA NOSTRA, AL NOSTR POBLE, A MALLORCA, A ESPANYA, NO PASS RES?. QUANTES DECISIONS HAN PRES EL NOSTRES POLÍTICS D'ESPATLLES AL POBL QUE ELS VA ELEGIR, TENIM TANT D'EXEMPLES. EXEMPLES QUE PASSEN I E VEVEN CADA DIA. EL POLÍGON DE TI D'ANCHURAS, OTAN, INFORMACI MANIPULADA, ALTS SOUS, SUBORNE CABRERA, ETC...QUÈ PASSA?, COM ÉS QU UNES PERSONES QUE HAURIEN D'ESSER LLUI SÓN FUM?, PER QUÈ NOMÉS SE'N RECORDE DEL POBLE A L'HORA DE LES ELECCIONS? EL POBLE HI ÉS ABANS I DESPRÉS. ELLE HAUIREN DE PENSAR QUE SÓN PERSONES QU ES PRESENTAREN VOLUNTARIAMENT PE ADMINISTRAR I CONDUIR EL POBLE EN L SEVA OPINIÓ, NO D'ESPATLLES NI DAMUN LES ESPATLLES DEL POBLE. ALERTA AQUELLA FRASE TAN FAMOSA QUE DIU: "TO PER AL POBLE PERÒ FORA H POBLE". MOLTROS DIRIEM: "TOT PER AL B DEL POBLE, PEL POBLE I AMB EL POBLE" EL POBLE SÓN TOTS.

+++++

+ La redacció de Fent Carrerany +
+ no es fa responsable de les +
+ opinions dels qui hi escriuen +
+++++

TEMPS PASSAT

SETEMBRE de 1.986;
-PER UN PLANTEJAMENT NOU DE LES FESTES,
-VIDA I OBRA D'UN GLOSADOR: L'AMO EN TONI GINARD "BIELET",
-LES FESTES D'ANTANY,

SETEMBRE de 1.987;
-LES CAMPANES DE MARIA,
-MOSEN MIQUEL ESTADES,
-SA COMARE BINIALI,
-UNA VIDA ANONIMA,
-INAUGURACIO LOCAL NOU,

SETEMBRE de 1.988;
-L'AMO EN JOAN COLOMBRAN,
-S'ALBUFERA,
-MOLTS D'ANYS, FENT CARRE

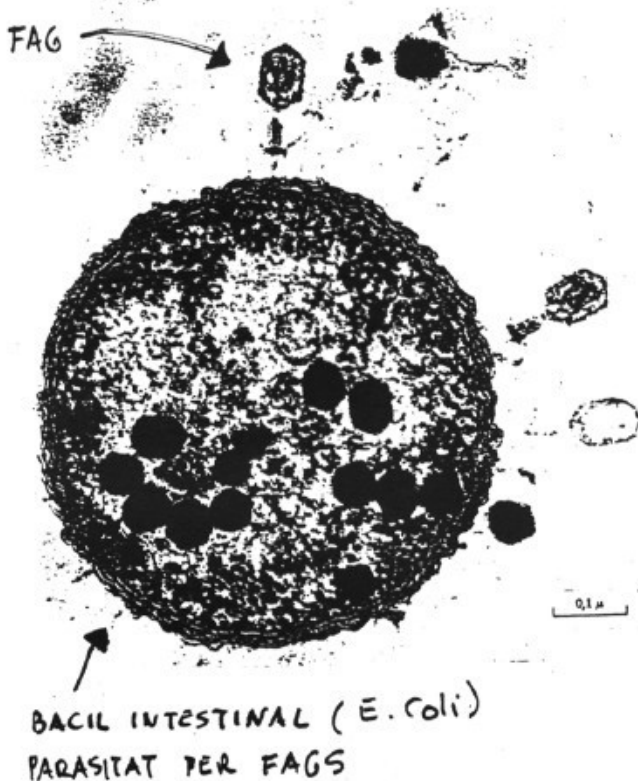

ELS

VIRUS

Qui de nosaltres no ha tingut qualque pic bòfegues en els morros o no ha sentit a dir a la gent que hi ha una passa de mal de ventre o que aquella persona té un herpes; tots són exemples quasi sempre d'infeccions provocades per virus.

La Virologia com a Ciència que s'encarrega del seu estudi es demana: Són organismes vius? són essers vius?. Tots podem recordar que a l'escola ens varen ensenyar que tots els organismes neixen, creixen, es reproduïxen i moren; podem dir lo mateix dels virus?

Els virus són paràsits estrictes, és a dir, que necessiten viure dins altres organismes (encara que poden sobreviure a la mort de la cèl.lula parasitada) i és una condició bàsica per a la seva multiplicació o reproducció. No es poden considerar organismes com a unitats independents de funcions i d'estructures (Lwoff 1957) però si del punt de vista genètic (tenen un material hereditari propi, ja sigui un àcid nucleic tipus DNA o RNA).

Els virus parasiten tant animals com vegetals i bacteries (en aquest cas reben el nom de bacteïofags o senzillament fags). En el Regne Animal els virus parasiten en els insectes (cucs de seda) com a invertebrats que són i en els vertebrats: peixos (virola de la carpa), amfibis (tumors de ronyons en els granots), aus (sarcomes i leucèmies), mamífers (tant animals domèstics com salvatges). A l'home en tenim un parell d'exemples: virola, herpes (morros), papiloma (fics), SV-40 i Adenovirus (transformen les cèl.lules normals en canceroses), grip (A, B i C), xarampió, paperes, ràbia, polio, encefalitis i altres.

En el Regne Vegetal els virus infecten a les plantes de tabac, tomatiguères, patateres i moltes lleguminoses (alfals); remolatxa, canya de sucre, llevadures i fongs. En els pins es poden veure protuberàncies o bonys que són vertaders tumors-cancers provocats possiblement per infeccions víriques.

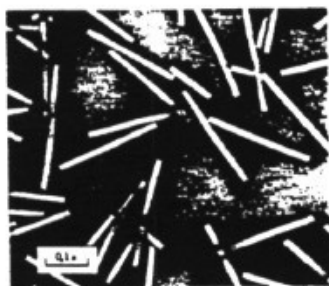

VIRUS HERPES

VIRUS BACTERIÀ

En quan als virus bacterians (bactèries o microbis) hi ha molta més especificitat, és a dir, que els virus són específics d'una determinada bactèria. Per exemple el bàcil intestinal o Escherichia Coli està parasitat per un tipus determinat de fag. De totes maneres moltes bactèries han creat resistències a molts virus i aquests no poden infectar de nou.

VIRUS VEGETALS (TMV)

Quina estructura tenen els virus?
Gràcies al microscopi electrònic s'han pogut detectar els virus i tenir una idea de la seva grandària, amb aquest aparell es poden obtenir augments de 100.000 diàmetres, amb resolucions del ordre dels 10 Å (Å=Angstrom=10 elevat a

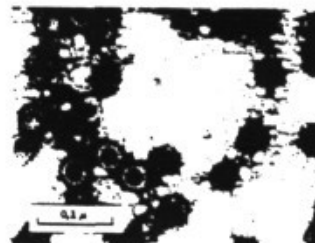
-10 m.). Les particules viriques tenen una grandària submicroscòpica que pot arribar fins i tot per davall dels 20 Å.

El microscopi electrònic ens ha revelat la seva estructura: un àcid nucleic (DNA o RNA) dins una càpsula (de naturalesa proteica i ja sigui de tipus helicoidal o esfèrica) i en molts casos una envoltura externa.

Poblemàtica dels virus.

Muten freqüentment, és a dir, poden canviar la seva forma externa i per tant les nostres defenses (anticòs) que abans serviren, ara no serveixen de més (es l'exemple dels virus de la grip que va canviant de forma externa periòdicament).

Poden viure dins les nostres cèl·lules adormits i de tan en tan ens fa adonar de la seva presència (les bòfegues freqüents en els morros).

VIRUS FICS HUMANS

VIRUS DEL GRIP

Pere Crespi.

MONTBLANC: UNA URBANITZACIÓ NO NECESSÀRIA, UN CAMÍ SENSE TORNADA.

M'agradaria deixar ben clar, ja d'entrada, la meua total oposició a la urbanització de Ses Rotes Velles de Montblanc. Ni el suposat benefici que el poble en traura, 50 milions de pessetes en quatre terminis, més les cessions que la urbanitzadora faci a l'Ajuntament a l'aprovació del Pla Parcial, ni el plec d'intencions presentat per l'entitat Meridional Mallorca, valen per al poble el que es perd amb la seva construcció.

Cal deixar-se de romanços d'una vegada i començar a dir les coses tal com són. Ja fa molts anys que mister Marshall ha passat de llarg i aquí ningú, i molt manco una urbanitzadora, ens ve a salvar ni a donar-nos una mà.

Si a hores d'ara els urbanitzadors han girat els ulls cap a l'interior de Mallorca no ha estat per qüestió d'altruisme, sinó per les especials circumstàncies d'aquest sector. Una vegada consumit (verb molt adequat, crec, per aplicar al litoral mallorquí) l'espai costaner disponible i davant de les ja freqüents dificultats que des de les diverses institucions se'ls estan posant, les inversores han anat a caure en el lloc ideal: municipi petit, interior (però no tant, a quinze minutets de la costa), sense Normes Subsidiàries, amb aigua abundant, molt ben comunicat, amb un preu de sòl molt inferior al de la zona de la costa i un únic propietari desitjós de negociar. Total, un negoci rodó per a l'esmentada urbanitzadora!

I tots els nostres regidors en sessió del passat 14 d'Abril, que s'hi afiquen de quatre potes!

No seré jo qui discuteixi el canvi, per a millor, que el turisme ha ocasionat des del punt de vista econòmic i social en la Mallorca de la segona meitat del segle XX, però també és cert que s'ha fet a costa de greus desequilibris territorials, danys ecològics irreversibles i d'una pèrdua accelerada de la identitat cultural del país. No em puc confessar massa amic d'aquesta classe social, enriquida amb la indústria turística, que ha anat a fer doblers fàcils sense preocupar-se gens

ni mica del futur, que no ha sabut reinvertir una part dels guanys a favor del país fent deixadesa del món cultural al qual pertanyia i emmirallant-se en un provincianisme buit i castellanista.

Què hi pinta, doncs, una urbanització a Maria? El partidaris (tots els regidors, no cal oblidar-ho) parlen de reactivar l'economia del poble i evitar que la gent jove se'n vagi a viure a Ciutat i se quedi a Maria. Amb la mateixa argumentació, tots els pobles de Mallorca, la immensa majoria, que es troben en una situació semblant a la nostra ja tenen la solució al seu problema. Que es muntin una urbanització, com més gran millor, i tothom content. No! de cap manera es pot prendre tan a la lleugera una decisió que implica tantes coses per al futur de Maria. Les decisions individuals, poble per poble, no solucionaran el problema. Per què no s'ha demanat assessorament abans de prendre una decisió semblant? Quins estudis d'impacte s'han fet? Per què en un moment en què des dels sectors preocupats pel brutal creixement urbanístic de Mallorca s'està demanant una moratòria urbanística, els nostres regidors fan tot el contrari? Per què

s'accepten diners avançats de la urbanitzadora sense haver arribat als terminis que el conveni establí?

Em fa por, molta por, que en un moment en que les forces teòricament progressistes i més mentalitzades amb el problema haurien de tenir les idees clares sobre el creixement brutal, anàrquic i innecessari de la construcció a la Part Forana, el nostre consistori vagi contra corrent, apostant per un camí, el desconeixement del qual es generalitzat i que no se sap on pot acabar.

Si s'addueix que el problema de Maria és l'estancament de la seva economia (cosa dita molt a la lleugera, sense estudis seriosos que ho avalin i amb nombrosos moviments econòmics que ho podrien desmentir) i la perduda i envelliment

progressiu de la població, la solució elegida, l'especulació més brutal, resulta el camí èticament més defensable.

Què passarà el dia en què les forces que dominin el consistori siguin de signat polític diferent i sense cap cast d'escrúpols proposin ampliar la zona urbanitzable? Com defensaran la seva posició aquells que avui han obert el braç, tan innocentment, al procés de privatització de bona part del terme de Maria, en una operació que sembla irreversible?

Pensau-vos-ho bé senyors regidors! Una decisió semblant necessita d'uns coneixements dels pros i dels contra que això generarà en el futur.

Joan Gelabert Mas

Millora
la imatge i el
medi ambient
de Les Illes

Neta

Cámara de Comercio, Industria y Navegación de Mallorca,
Ibiza-Formentera y Cámara de Menorca.

BAPTJAR-SE:

L'atrevit Jesús de Natzaret va revolucionar el petit país d'Israel. Ell no podia consentir que en nom de Déu es cometessin les mil injustícies.

Ell detectava que en nom de Déu els rics hi tornaven més i els pobres cada dia eren més pobres.

Jesús defensava que Déu és pare de tots i no d'Uns quants.

Jesús predicava que cada un, voluntàriament i lliure havia d'escollir, entre totes les coses a Déu per pare.

Ni Jesús de Natzaret ni cap signe anterior o posterior és capaç de fer tornar a ningú Fill de Déu. Fills de Déu ho són tots per esser, per haver nascut, per existir.

El natzaretà predicava que cada un reconegues el que és: un fill de Déu.

Hom és fill de Déu ho cregui o ho deixi de creure. Una altra cosa és saber-ho i reconèixer-ho.

Un es fa batejar per haver descobert el que és i haver escollit a Déu per Pare i a tothom per germà i per haver entrat així en el moviment revolucionari de Jesús, que predica, defensa i compleix aquestes idees.

El que avui en dia és un poc difícil és saber on es troben aquests grups, a on operen, a on són, aquí a la terra, entre els morts.

Pere Fons

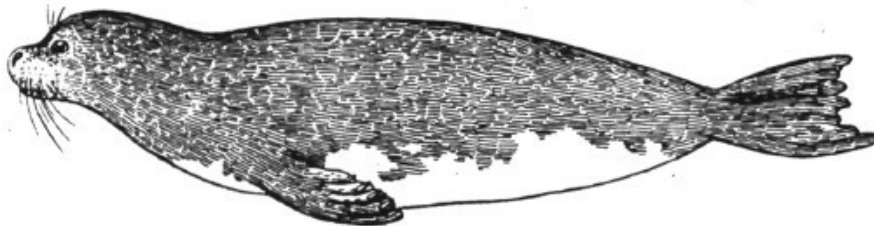
EL VELLMARÍ:

EL MAMÍFER MÉS GRAN DE LES ILLES BALEARS ERA EL VELLMARÍ, LA FOCA MEDITERRÀNIA, QUE VIVIA A LES NOSTRES COSTES FINS FA NOMÉS TRENTA ANYS. MALAURADAMENT, AQUEST ANIMAL HA ESTAT ESMATIT I AVUI NO EL PODEM OBSERVAR. ENCARA QUE EL VELLMARÍ SIGUI HISTÒRIA A CA NOSTRA, NO ESTÀ DE MÉS SABER COM ÉS, COM VIU I PERQUÈ, ARA PER ARA, MANCA DE LA FAUNA BALEAR.

GOVERN
BALEAR

Conselleria
d'Agricultura
i Pesca.

HI HA DIVERSES TRADICIONS QUE CONFEREIXEN A LA PELL O AL GREIX DE L'ANIMAL PROPIETATS MIRACULOSES O MÀGIQUES. PER EXEMPLE, A EIVISSA, AL SEGLE PASSAT, QUAN UNA DONA TENIA DIFÍCULTATS PER INFANTAR, LA POSAVEN SOBRE UNA PELL DE FOLA, COM A REMEI.

TAMBÉ ES DEIA QUE SI HOM ARRABASSAVA ELS PÈLS DEL MOSTATXO A UN VELLMARÍ VIU I ELS CONSERVAVA EN UNA SAQUETA FERMADA AL COLL, L'ESPALLAT POSEÏDOR NO MORIRIA MA OREGAT.

EL VELLMARÍ ÉS UN ANIMAL DE LA MAR ON VA NÉIXER LA NOSTRA CIVILITZACIÓ. NO TÉ RES D'EXTRANY, PER TANT, QUE HAGI DEIXAT TESTIMONIS HISTÒRICS. HOMAR ESMENTA ELS VELLMARINS A L'ODISSEA: ULISSES ES VA DESFREJAR AMB LA PELL D'UN VELLMARÍ PER AIXÍ PODER-SE ACOSTAR AL VELL DE LA MAR I ESCOLTAR ELS SEUS SECRETS.

ELS POETES MALLORQUINS TAMBÉ ESMENTAREN ELS VELLMARINS ALS SEUS VERSOS: ENEN ELS BOLS DE LA DESSA MARINA ARRUIXA-MANTELLS DE COSTA I LLOBERA, PER EXEMPLE.

CARACTERÍSTIQUES ZOLÒGIQUES I MORFOLÒGIQUES:

ESPÈCIE: Vellmarí. Castellà: Foca monje. Llatí: *Monachus monachus*.
LONGITUD MÀXIMA: 3 metres (La ♀ és un poc més grossa que el ♂)
PES MÀXIM: ♀: 340 kg. ♂: 260 kg.
VIDA MÀXIMA: 30 - 40 anys.

EVOLUTIVAMENT
SOM PRÒXIMS ALS CANS O
ALS LLEONS. COM ELLS TENIM
UNA DENTICIÓ ESPECIALITZADA PER
A LA CAÇA.

ELS ADULTS SOM DE COLOR GRIS
O TERRÓS, DE VEGADES MOLT
CLAR. ELS JOVES SEMPRE TENEN
LA PANXA BLANCA.

crani de
vellmarí

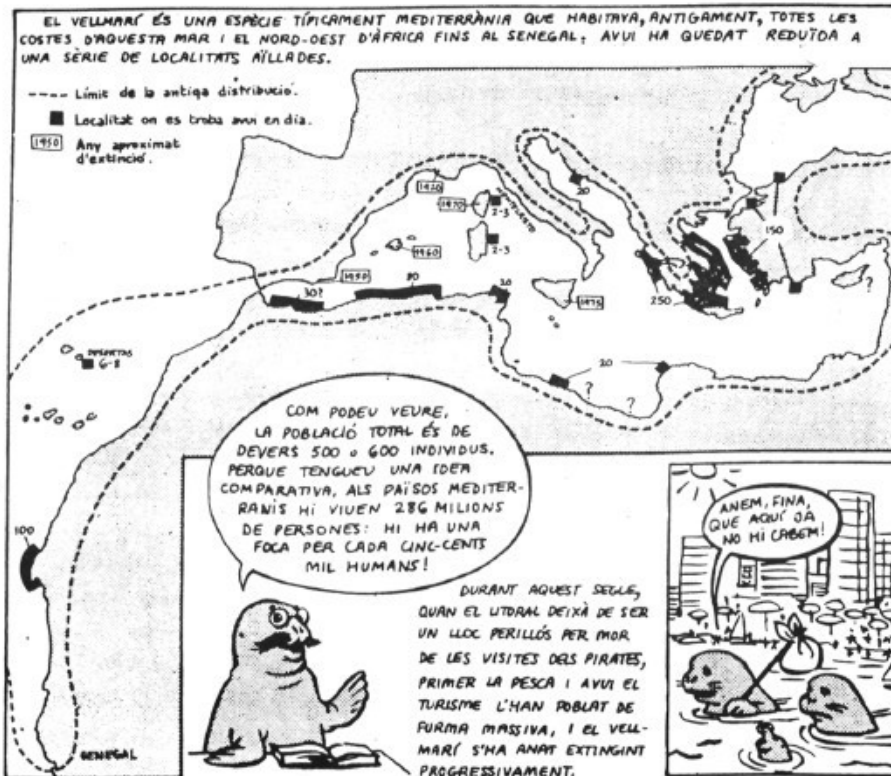
crani de
linx

crani de
geneta

HI HA DUES ESPÈCIES MÉS DEL
MATEIX GÈNERE: LA FOCA DEL CARIBE,
MONACHUS TROPICALIS, EXTINGIDA PRO-
BABLEMENT DEVERS 1950; I LA FOCA
DE HAWAI, *MONACHUS SCHAUINSLANDI*
EN SITUACIÓ CRÍTICA, BÉ QUE NO TAN
AMENAGADA COM EL VELLMARÍ.

LES ADAPTACIONS A LA IMMERSIÓ SÓN EXTRAORDINÀRIES. PODEN ESTAR SUBMERGITS PROP D'UN QUART D'HORA FORA RESPIRAR; PODEN DAVALLAR FINA ALS 50 M I LA VELOCITAT DEL COR DISMINUEIX DE 120 A 4 BATECS PER MINUT DURANT LA CABUSSADA. LA CIRCULACIÓ SANGUINIA ÉS MOLT ESPECIAL, PER RESISTIR ALS CANVIS DE PRESSIÓ.

UNS MÚSCULS ESPECIALS TANQUEN ELS PORATS DEL NAS, PER EVITAR L'ENTRADA D'AIGUA.

L'OÏDA ÉS FINA, MALGRAT LA FALTA DE PAVELLO.

LA VISTA ESTÀ BEN DES-ENVELOPADA: UNS MÚSCULS ESPECIALS ADAPTEN ELS ULLS A LA VISIÓ SUBAQUÀTICA, MODIFICANT LA LORABATURA DEL CRISTALLÍ.

ELS VELLMARINS PODEN SER ACTIUS TANT DE DIA COM DE NIT, SI BÉ TENEN TENDÈNCIA A SER DIÛRNS. ALS TRES ANYS JA ES PODEN REPRODUÏR. A LES POBLACIONS GRANS SEMBLA QUE HI HA UN COMPORTAMENT POLÍGAM.

SEMBLA QUE HI POT HAVER PART A TASI QUMSEVEL MES DE L'ANY, SI BÉ L'ÈPOCA MÉS NORMAL ÉS A FINSALS D'ESTIU O A LA TARDOR. EL JOVE, EN NÈVER, PESA ENTRE 15 I 25 Kg I FA 4 M. POT NEDAR TOT D'UNA, PERÒ NO HO FA ABANS DELS QUATRE DIES.

L'ACOBAMENT TÉ LLOC DINS L'AIGUA, I LA GESTACIÓ DURA UN D'UNZ MESOS. EL PART ÉS D'UNA SOLA CRIB (AMB EXCEPCIONALS CASOS DE BESTONADA).

EL PETIT MAMA PROP DE DUS MESOS I DESPRÉS PASSA A VIURE DE PETX. SOLA UNA MINORIA DE FEMELLES PAREIXEN CADA ANY. COM ES VEU, AQUESTA ÉS UNA ESTRATÈGIA REPRODUCTIVA MOLT LENTA, TÍPICA D'UNA ESPÈCIE sense DEPREDDADORS.

Continuarà

Festes patronals.

Maria de la Salut

1989

Salutació:

Com cada any, quan ja acaba el calorós estiu, tornen al nostre poble, les festes patronals. Es per això que, amb molta feina i il·lusió, l'Ajuntament i totes les entitats del poble aporten la seva col·laboració realitzant alguns dels nombrosos actes que configuren el programa.

El que desitjaria és que tots els veïnats, i des d'aquestes pàgines als lectors de Fent Carrerany, participin i disfrutin d'allò que més els hi agradi de la festa, sempre dins un caire de respecte mutu i sana alegria.

A tots, salut, molts d'anys i bones Festes.

Magí Ferriol, Batle.

DISSABTE, 2 DE SETEMBRE

17 hores: A la llar de la Tercera Edat, I TORNEIG D'ESCACS PER EQUIPS
Maria A - Santa Margalida
Porreres - Maria B
Organitza: Club d'Escacs de Maria de la Salut

DIUMENGE, 3 DE SETEMBRE

15'30 hores: Tirada de Coloms a Son Roig
Organitza: Societat de Caçadors "SA GUATLERA"

DIJOUS, 7

18 hores: * Amollada de coets, anunciant les festes.
* Festa Infantil, organitzada pel grup d'esplai "ES REBROT" a la plaça de Dalt.

19 hores: * Inauguració de les següents exposicions:
* Pintura de Rafa Forteza, al Bar Can Tomeu, organitzada per l'Associació Cultural Fent Carrerany.
* Vestits i Mocadors antics, al local de la Tercera Edat, organitzada per aquesta Associació.
* Art Avui a Maria, col·lecció de pintures d'Antònia Rigo a la Casa de la Vila.

Les dues darreres, en col.laboració amb la Conselleria de
Cultura Educació i Esports

19'30 hores: * Tercer i Quart Lloc del torneig de Futbito aleví i infantil

20'30 hores: * Primera Semifinal del Torneig de Futbito.

21'30 hores: * Segona Semifinal del Torneig de Futbito.

21 hores: * Pregó de Festes, a càrrec de Joan Mas i Vives, al Saló de Plens de la Casa de la Vila.

21'30 hores: * Sopar Popular a la plaça des Pou.

22'30 hores: * Actuació de Els Valdemossa i Sis Som
(Subvencionada per la Caixa d'Estalvis SA NOSTRA)

DIVENDRES, 8

10 hores: * Passacarrers amb la Banda de Tambors i Cornetes de Maria i una Colla de Xeremiers.

10'30 hores: * Concurs de Dibuix Infantil, a la Plaça des Pou.
Organitza: M.C. Cop de Gas

11 hores: * Missa Solemne Concelebrada en honor de la Nostra Senyora de la Salut de Maria. Predicarà el Rvd. Joan Parets i Serra, Rector de Sineu.

12'30 hores: * Corregudes de joies des del Carrer Nou a l'Ajuntament.

18'30 hores: * Espectacle Infantil, GRANOTS TRULLOSOS, a la Plaça des Pou. (Gentilesa de TRIU Espectacles.)

19'30 hores: * Concert d'En JAUME SUREDA, a la Plaça des Pou.
(Diades Culturals de l'Obra Social de la Caixa)

19'30 hores: * Final del torneig de Futbito Aleví i Infantil.

20'30 hores: * Tercer i quart lloc del Torneig de Futbito.

21'30 hores: * Final del torneig de Futbito
A continuació tindrà lloc l'entrega de trofeus al Poliesportiu Municipal.

23 hores: * Gran Verbena amb l'actuació dels conjunts LILY LAUNTRY, VICTORIA i recital d'EN TOMEU PENYA.

DISSABTE, 9

10 hores: * Carreres de tricicles, bicis amb rodets i Minimotos a la Plaça des Pou.
Organitza: M.C. Cop de Gas.

16 hores: * Trofeu Ciclista Festes Patronals, organitzat pel CC de Maria, en circuit urbà

17 hores: * Trial-Sin, a la Plaça des Mercat.
Organitza: M.C. Cop de Gas.

- 17 hores: * Segona Jornada del Campionat de Futbol d'Empreses:
FONTHISA - VETERANS DE SOLLER
- 19 hores: * Gran partit de futbito femení, al Poliesportiu Municipal.
- 19 hores: * Actuació i festa infantil a càrrec del Grup Bulla, a la
plaça des Pou.
(Diades Culturals de l'Obra Social de la Caixa)
- 23 hores: * Representació de l'obra "QUIN TRUTGER" a càrrec de la
Companyia d'En Xesc Forteza, al carrer Maria Antònia Salvà.
(Preu: 700 pts. Menors de 16 anys: 400 pts. Hi haurà venda
anticipada d'entrades, a la Casa de la Vila)

DIUMENGE. 10

- 10 hores: * Autocross, a Son Gili
Organitza: M.C. Cop de Gas
- 12 hores: * Actuació de la Coral de Maria, a l'església Parroquial.
- 19:30 hores: * GRAN FESTA DE LA TERCERA EDAT, amb col.laboració de
l'Ajuntament, La Caixa i Sa Nostra.
Missa
Refresc (coca, ensaimada i cava)
Actuació del grup BALADRE amb música i ball mallorquí
(Diades Culturals de l'Obra Social de la Caixa)
- 18 hores: * Indoor Trial, a la Plaça des Mercat
Organitza: M.C. Cop de Gas.
- 19 hores: * Inauguració Oficial de la Piscina Municipal, amb assistèn-
cia d'autoritats provincials i autonòmiques.
- 22 hores: * Ball d'Aferrat i Fi de Festa a la Plaça des Pou

LA DELEGACIO DE CULTURA I FESTES DE L'AJUNTAMENT DE MARIA DE LA
SALUT AGRAEIX LA COL.LABORACIO DE TOTES LES PERSONES O ENTITATS QUE
D'UNA MANERA O ALTRE HAN COL.LABORAT EN LA CONFECCIO D'AQUEST PROGRAMA
I VOS DESITJA QUE PASSEU UNES BONES FESTES.

CORREU OBERT

CARTA AL BATLE I EL SEU GRUP

Democràcia o dictadura?

En el mes de Febrer del present any
vaig parlar amb el batle i el seu grup;
els vaig fer una proposta consistent en
urbanitzar uns terrenys de la meua
propietat, aferrats al poliesportiu i, a
canvi, jo donava a l'Ajuntament uns
4.000 metres de terreny, on s'hagués
pogut construir la piscina, bar, jardins
i aparcaments pel citat poliesportiu.
Tal projecte fou rebutjat pel seu
grup. De la qual cosa jo no tenc res a
dir.

Ara bé, el que sí he de dir, és que
no estic d'acord amb la manera d'actuar
del grup que avui governa el poble de
Maria:

1.-Se'm prometé que la meua proposta
seria estudiada amb l'altra part del
Consistori. Tenc per segur que això no
s'ha fet. A rel d'això he adreçat tres
instàncies a l'Ajuntament amb data 15 de
Maig i encara no he rebut resposta.

Jo deman al Senyor Nagí per què no se
m'ha contestat?

continua a la pàgina 11

ENQUESTA

Amb motiu de les Festes hem formulat sis preguntes i les hem adreçades als quatre caps dels grups municipals. Han contestat en Miquel Torelló d'U.M., en Magí Ferriol dels Independents, en Rafel Oliver del P.S.O.E. i no ha contestat en Miquel Oliver del P.P.

Vet aquí les preguntes i les respostes:

1. TENS UN PETIT MISSATGE PEL POBLE DE MARIA AMB MOTIU DE LES FESTES?

U.M. : Ja que nos trobam a ses festes de la Mare de Déu que són ses més importants des nostre poble, per sa nostra patrona; jo li deman en nom de tots i de tot es poble i per tot es poble que passem unes bones festes amb alegria i salut i molts d'anys per a tots i que Déu nos ajudi quan ho necessitem.

INDEPENDENTS : Crec que en arribar un moment tan assenyalat com són ses festes patronals, es missatge ha de ser d'alegria, il·lusió i pau; que no hi hagi problemes durant ses festes. També vull fer una crida a sa confiança. Esper que es poble tengui confiança amb sos qui ara regim l'ajuntament davant aquest caramull de projectes que ara iniciam, amb s'objectiu de posar es poble en sa infraestructura sanitària adequada.

P.S.O.E. : No som bo ni partidari de missatges. Si que puc dir que estic obert a tothom per qualsevol cosa.

2. CREUS QUE EL FUNCIONAMENT DE L'AJUNTAMENT ÉS L'ADEQUAT PER AL NOSTRE POBLE?

U.M. : Pens que no, perquè aquest ajuntament no funciona com hauria de funcionar.

INDEPENDENTS : Si et refereixes a nivell polític, crec que se fa lo que es pot dins sa situació que tenim. Quant a es serveis que es donen crec que hi ha mancances. Sa gent quan té un problema, n clota a n'es carrer, un llum espanyat, espera que se li arregli al moment. I això és lo que voldriem, però ses

necessitats socials han crescut molt, però no ho ha fet de sa mateixa manera: es personal per resoldre-ho. Manca personal i pressupost.

P.S.O.E. : No. Sa causa perquè es funcionament no sigui s'adequat, és perquè no se fa feina en equip i se xerra poc entre ets integrants des pacte. Fent un poc d'història i si recordam sa campanya electoral i ses circumstàncies en què es va fer, es diàleg entre Independents i Psoc se va rompre i encara ara no existeix. Assumesc sa meua part de responsabilitat.

3. ÉS VERITAT QUE TOTHOM FA EL QUE VOL SENSE CAP CLASSE DE POR A NINGÚ?

U.M. : Jo no crec que tothom faci lo que vulgui; hi ha gent que sap molt bé què ha de fer perquè es poble funcioni bé. Hi ha un sector que se passa, però no fa perquè no hi ha ningú capaç d'aturar-ho.

INDEPENDENTS : No ho crec. En tot poble sempre hi ha un grupet de gent, sa qual, per caràcter o per educació, o per altres motius, pareix que actuen així. Però sa majoria de vegades és façana, voler pareixer, representar aquest paper davant ets altres. En general, sa gent exigeix ordre, es qual acceptam, i també esperam que ets altres l'acceptin i el respectin.

P.S.O.E. : Crec que no és cert, amb ses excepcions de sempre i de per tot. Com a regidor d'esports puc dir que sa gent jove, si xerres amb ella és molt raonable i se sep posar en es seu lloc.

4. CREUS QUE LA GENT DE MARIA SAP UNIR-SE PER FER POBLE?

U.M. : Crec que sí. Sa gent de Maria és extraordinari de bona i en bastantes ocasions nos han demostrat que saben fer poble i moltes coses bones pes nostre poble.

INDEPENDENTS : Sa gent de Maria igual que tota sa societat mallorquina és molt individualista, per això li costa unir-se per qualsevol motiu. Potser li hagin mancat motius per unir-se, ja que en

ENQUESTA - ENQUESTA - ENQUESTA

**INDEPENDENTS
DE MARIA**

 **UNIO
MALLORQUINA**

P. P.

fets i moments determinats, si que ho ha sabut fer.

P.S.O.E. : Sí, i hi ha fets que ho demostren.

5. QUIN FUTUR PREVEUS PER MARIA?

U.M. : Li veig un bon futur, perquè sa gent de Maria és molt treballadora i estimen ca seva i procuren fer ca seva. Crec que quant a s'agricultura estam a baix zero i encara hi estarem més. Se tracta de fer es cap viu i entre tots procurar, de sa manera que sigui, fer es poble encara més gran, perquè és es poble millor de Mallorca.

INDEPENDENTS : Crec que Maria seguirà sent es poble tranquil des Pla de Mallorca que ha estat sempre, ben dotat de serveis en un termini mitjà, cosa que millorarà sa seva qualitat de vida. Esper que se corregeixi aquesta tendència a s'envelliment de sa població i se pugui equilibrar. Per això és necessària sa creació de llocs de feina pes joves. Estam a l'espera des resultat de s'estudi encarregat a s'empresa SOFEMASA per poart de sa Conselleria d'Hisenda sobre es desenvolupament econòmic del Pla de Mallorca.

P.S.O.E. : Som optimista i per tant pens que es futur és bo.

6. TENS UN PROGRAMA NOU "IN MENTE"?

U.M. No tenc cap programa nou, seguirem amb so mateix programa que teniem abans, perquè creim que és un bon programa pes poble i per fer poble.

INDEPENDENTS : Es projectes i ses feines actuals, absorbeixen ses nostres energies. Crec que és prest per pensar en un programa nou. Un poble com es nostre, que té necessitats primàries per aconseguir, requereix que s'hi dediquin tots ets esforços per assolir-les.

P.S.O.E. : A més des programa de s'Agrupació Socialista de Maria tenim previstes bastantescoses, però també és cert que tot depèn de si hi ha moció de censura.

CONSELL DE REDACCIÓ

CORREU OBERT

2.-M'agradaria saber per què s'han construït unes casetes al poliesportiu, il·legalment. Vostè molt bé sap que legalment no es podien construir.

3.-No puc entendre com, sense dir res ni avisar-me, inclouen els meus terrenys com a zona esportiva, dins les normes subsidiàries.

Que pensin que aquest consistori és democràtic i no d'una minoria. Que avui, si es fes una enquesta popular, una gran majoria no estaria d'acord amb la redacció de les normes subsidiàries i molt manco amb l'atropellament urbanístic de Monblanc. I si en volen sortir de dubtes, que provin de fer un Referèndum.

Miquel Mas i Ribas.

COHERENCIA-CONVENIENCIA-GANES

D'EMPRENYAR:

Pep Lluís:

Cada vegada que he llegit la teva carta publicada al darrer número de "FENT CARRERANY", he tengut la impressió que la teva és una fugida cap a endavant, una agafada a un clau que crema i que n'ha fet de contents.

La contestaré seguint el mateix ordre cronològic que tu li dones.

"Casualment", has anat a topiar amb una de les poques persones que en aquest poble han estat convocades a la Casa de la Vila, ja fa un parell d'anys, per a donar comptes, i el que això suposa, sobre uns escrits publicats a ULTIMA HORA i firmats amb el pseudònim d'Oratge.

Aquesta situació, la vaig fer pública amb una mica d'imaginació en el nº 6 de la revista i pel que veig, no tothom ho va entendre o alguns se n'han oblidat. En aquells moments, els meus companys de col·lectiu em donaren un recolzament moral i ara després de les teves insinuacions, aquella ajuda té gust de poc.

Ni darrera el pseudònim d'Oratge ni darrera els meus escrits, s'hi ha pogut trobar mai un dels que podríem dir "poders fàctics" del poble; metge, practicant, capellà, mestre d'escola i ni tan sols regidor, la qual cosa fa una mica més meritòria la meua labor. Per altra banda, veig que no tens clars els conceptes de pseudònim i anònim.

Algunes vegades, he intentat explicar el per què de la "casualitat" de firmar les meves cròniques a ULTIMA HORA, just les cròniques, com a Oratge.

Pel que sembla, o no he sabut fer-ho o no tothom ho ha entès o tal vegada algú no ho ha volgut entendre. La persona que hi havia darrera Oratge, era la de Jaume Mestre "Collet", així ho va entendre el que em va enviar a demanar a la Casa de la Vila, els qui m'han contat confidències, algunes no publicades, i també els qui m'han criticat la meua tasca. Pel que t'afecta a tu, et diré que em criticaren i m'atacaren quan vaig defensar la teva feina i la del metge a rel d'una suposada carta firmada per veïns del nostre poble i que es publicà com bé saps a EL DIA. Et puc assegurar que la meua afició a escriure damunt el que opin, m'ha duit molts de problemes, més que satisfaccions, inclús amb bons amics meus.

A partir d'ara a ULTIMA HORA les meves cròniques vendran signades amb el meu nom.

La carta que et vàrem escriure a través de FENT CARRERANY, i que signàrem quatre membres del consell de redacció, tal vegada no reflecteix amb claretat les desinformacions que vàreu donar, se'n va molt per les branques. A més de la disculpa que al final demanes a En Magí, en la qual reconeixes una desinformació, la qualificació de funcionaris municipals no és molt encertada, la "surrealista" elecció del jutge de Pau que un dels afectats va desmentir, tampoc es llueix a més d'algunes insinuacions.

Pel que fa a les manipulacions, a més de ser tot el bullit i el "refrit" un atac directe al batle, a rel d'un estat emocional d'uns dels responsables del mateix, la il·lustració de la secció "Des del balcó de la sala" és tot un exemple de manipulació.

Quant a les notícies que "casualment" no apareixen al "Bullit de Notícies" i que tu anomenes, poden ocupar qualsevol de les pàgines de la revista amb l'amplitud i espectacularitat que les saps donar. El que no pots fer és dir una sèrie de notícies ara i donar la culpa de la seva omisió als altres membres del consell.

CORREU OBERT

Quantes vegades anant de "lliure" per la redacció, cosa que se t'ha respetat, has contat la part negativa del que t'ha interessat?.

En relació als bullits no apareguts, he de dir que des del moment en què varen quedar enregistrats a l'ordinador ni l'autor ni ningú que els coneixia apareixien per FENT CARRERANY, tu eres a Madrid, els qui quedàren teníem clar que els problemes estaven assegurats. Actuàrem com un sol cos, encapçalat per jo si vols, i decidírem borrar-los.

Vull aturar-me a un dels bullits per dir-te que l'escrit que va donar peu a una portada de FENT CARRERANY i que xerrava de parts i quarts a les subvencions atorgades per l'Ajuntament en el passat, anava signada per jo.

El que jo crec que era un clar intent de crear un problema dins el consell i que ha trascendit, va donar el seu fruit.

Els teus bullits no crec que hagin passat censura, si per censura entenem la no acceptació per part del consell de les teves "notes anònimes", ja que llavors no es volien fer responsables d'elles tal com estaven redactades i així obraven. Segurament és per això que prengueres la decisió de desfogar-te en el ja famós bullit.

Dins el nostre cinisme col·lectiu hem arribat a no rebutjar ni el que alguns de noltros amb mala llet han escrit a nivell de grup creant una guerra freda entre els membres. Pens que tot el problema recau amb tu i alguns més, que heu anat callant i "bevent" sense dir res mentre que els altres rebutjaven el que no els agradava fins que s'ha arribat a l'actual punt. En definitiva, no s'ha volgut, a nivell de col·lectiu, entrar dins el teu sac, de la mateixa manera que tu no ho havies d'haver fet amb els altres.

A tots els diaris i revistes, a tots els nivells, sempre hi ha hagut articles i cartes que no han estat publicats i això se sap, ja és una dinàmica informativa, així com la limitació dels espais per expressar opinions. Nosaltres per esser més "valents", hem jugat a llibertat de premsa mal entesa i vet aquí els resultats. Llavors diuen que no són objectius ni parcials i que estam

condicionats, quan altres no han tengut ni la participació ni la ressonància que FENT CARRERANY i hi ha hagut problemes similars.

L'article d'en Pere Sureda, sempre ha estat una taca negra. No va esser publicat al principi i més tard l'autor no va voler que ho fos, els motius de la censura les has de cercar en el censor, i no en l'actual consell de redacció. Dirigeix-te al responsable o responsables.

L'article teu sobre subvencions, reconec que va esser una gran patinada no publicar-lo com a tal. La seva publicació a la secció de "Correu Obert" respectant l'original, inclòs amb la paraula article, dóna una idea que no es toca ni tan sols una paraula del que s'envia, traduccions a part, i la llibertat d'expressió no va esser tan retallada, si exceptuam la pàgina.

Damunt la famosa carta del PSOE, de la qual em sembla ara et desmarques, mereix que la veritat que la va envoltar siga contada. Ja que tu no ho feres, jo ho faré. En Rafel Oliver va entregar en mà una carta a en Pere Antoni Pons amb la consigna que no era per publicar i que havia d'esser tractada pel consell de redacció i que aquest li donàs una contesta a l'Agrupació damunt el que li havia semblat. Una vegada a les nostres mans, la postura de tots els membres del consell (record que no en faltà cap i els ànims estaven encesos), excepte la teva, era que es mereixia una reposta clara i contundent de forma pública sempre que es publicàs l'original enviada per l'Agrupació Socialista de Maria. L'altra postura, la teva, passava per contestar-la com a consell de redacció en privat i oferir les pàgines de la revista a totes les entitats i col·lectius del poble. La resta opinà que després de més de 2 anys ja no era hora d'anar oferint, i si algú no s'havia acostat a la revista per alguna cosa seria. Tu no insitires i el tema va quedar de l'altra manera. Vaig quedar encarregat de fer la contesta i la meua intenció va esser la de seguir el camí mostrat pel consell. Aquest, la va recolzar, no em vaig recolzar jo en ell, si he tengut res que dir a membres de l'Agrupació Socialista ho he fet i en

CORREU OBERT

termes durs i clars i a l'hora d'aprovar-la, es va fer una rectificació que és casualment la que destaqués en lletres grosses a la teva carta. Aquesta introducció feta per en Pere Antoni Pons, és una mostra de què vaig estar obert a altres propostes.

Supòs que, com jo, penses que l'amenaça velada, soterrada i en privat atempta contra el que tu defenses, la llibertat d'expressió, i la resposta va ésser clara i contundent. A Maria, s'usen molt les formes obscures de criticar en públic i donar explicacions i demanar disculpes en privat o amenaçar en privat sense que transcendeixi a l'opinió pública.

Un consell de premsa local amb els integrants que es proposaven no ens haguera felicitat precisament, no et veig tan ingenu com per no veure-ho.

Vul deixar clara la teva postura dins tan terrible acte si per res serveix.

La que tu anomenes carta d'un grup de persones protestant per les actuacions d'en Miquel Mas "Català", més que una carta era un enquesta fantasma on li desitjaven fets que són una evident apologia de la violència i la mala fe. Acabat el consell de redacció, on tu vares ésser l'únic dels assistents que defensava la seva publicació, els qui quedaren; Pere Antoni Pons, Onofre Sureda, tu i jo redactàrem una nota explicant els motius de la no publicació, la signàrem i quedares encarregat d'entregar-la als autors de la denúncia. Si tant d'interès tenies o tens en les disputes de veïnats, amb diferents versions que he pogut escoltar, tenies i tens obertes les pàgines de FENT CARRERANY per fer pública la passivitat de l'Ajuntament i l'actuació d'en Miquel.

Passant a la part final de la carta, pens que la coherència i la conveniència van lligades i en aquest cas teu les ganes d'emprenyar. El càrrec de president accidental que ocup després de la dimissió d'en Biel Bergas, sé que és provisional, ho tenc clar, i pens esgotar el plaç marcat pels Estatuts de l'Associació per convocar eleccions. En Biel va ésser elegit per majoria dels assistents i ell em va triar a mi com a

vice-president amb la total reafirmació de la Junta Directiva resultant, que es va repartir altres càrrecs, per la qual cosa pens que la meua situació és legítima.

He esperat la publicació de la teva espectacular carta i ara et deman l'abandonament del consell de redacció i la dimissió del teu càrrec dins FENT CARRERANY, per ésser per una vegada lògics. Deixa a l'Associació seguir el seu camí, bo o dolent. No pensis que ho faig com a membre dels Independents de Maria, que abandonares, sinó com un afectat directe de les teves conspiracions i del malestar que heu creat.

Si en un moment determinat la teva coherència et va dur a abandonar els Independents de Maria ja que les teves inquietuds no hi tenien ressò, apel a la teva coherència per què abandonis FENT CARRERANY, on dius que hi ha persones afins als Independents i que s'escalden quan xerres de temes que els afecten i que pel que pareix hi són majoria, com a allà.

L'aparició de les dues cartes en el cas del PSOE va ésser fruit de la voluntat d'un consell de redacció i l'aparició de la d'en Pere i tu va ésser una decisió unilateral vostra botant-vos el que volguéreu. Si se vos va deixar publicar-la, va ésser per no adoptar postures extremes o violentes propis d'al.lots.

Per acabar, dir-te que no voldria per res que l'haver estat durant tan de temps enmig de persones tan dolentes com nosaltres, t'hagi suposat cap trauma, no t'ho mereixes.

No pens seguir polemitzant amb tu, no val la pena ja que estam en posicions molt llunyanes, aquesta revista ha de seguir éssent alguna cosa més que un racó on n'Onofre Sureda, na Maika Lozano, en Magi Ferriol, Es practicant i en "Collet" mantenen disputes i es treuen pedaços bruts com ja a la cara m'han dit darrerament.

Et desitg a tu i als teus unes bones Festes de la Mare de Déu i esper seguir gaudint de la teva amistat.

Jaume Mestre Llompart.

SA XERRADETA:

L'AMO EN TOMEU FERRIOL BERGAS.

"L'amo en Tomeu d'Es Pou Nou."

Aquesta ja és la tercera xerradeta amb l'amo En Tomeu, un dels personatges de més història de Maria de la Salut, té una memòria joveníssima, no se li escapa un detall. Avui volíem accentuar la part musical. Sabem que ell durant el servici militar fou cridat per tocar algun instrument. COM FOU TOT AIXO, L'AMO EN TOMEU?

De tot això me'n record molt bé. Vaig tenir la desgràcia d'haver d'anar al front del port de Manacor (Porto Cristo)

QUIN TEMPS ESTAREU EN PERILL BEL·LIC?

Hi vaig estar tres setmanes; després vaig estar a Son Carrió, a dins sa pleta de Poca-feina de Sant Llorenç.

I SES BALES?

Sempre seguit les sentiem de darrera sassoques d'ametlers, darrera parets, hi fèiem dia i nit; els Catalans hi foren 21 dies.

L'AMO EN TOMEU, JA QUE HEM ENCETAT AQUEST TEMA DE LA GUERRA, ENCARA QUE NO SIGUI AQUEST EL NOSTRE OBJECTIU, COM SE PASSAVA UN DIA DINS UNA TRINXERA?

Cada un parell d'hores se canviaven els vigilants, els altres jeien, jugaven a cartes, fumaven si tenien tabac, xerraven; l'únic que havia de fer un era no treure es cap defora de sa trinxera.

ACABAT EL FOC DE MANACOR, CAP ON PRENGUEREU?

Mos dugueren a Inca, era prop de ses festes de Maria, me'n record que tots es des poble vengueren a festa. Llavors mos dugueren a Manacor a sa fabrica de ses perles; allà jo vaig fer de picapedrer.

QUAN PRENGUEREU EL BARCO?

Dia 4 de Juliol de 1.937, Desembarcàrem a Cadis. Hi vaig arribar com a picapedrer. Però me feren "enllaç", una espècie d'estafeta. Duia els papers oficials, però vaig fallar amb això d'enllaç i m'ho llevaren.

ESCURCEM UN FOC, COM VOS ENROSCAREU A LA MUSICA?

Se va presentar el caporal de cornetes, i digué: "necessit un corneta" a n'el capità, el qual li digué que en triàs un, el que volgués. En varen bufar devers 40, quan me va tocar, li vaig dir, que vol que li toqui, i em contestà "el toque que quiera", li vaig tocar "reconeixement"; quan vaig acabar em digué: "ven connigo".

A les 12 me vaig presentar al caporal de banderes, me prengueren es fusell, ses bales, me donaren una corneta, dues bombes de mà i una pistola.

I LLAVORS?

Llavors assaigs, i assaigs i prest corneta de guàrdia.

QUE FEIA EL CORNETA DE GUARDIA?

Tocaven diana, reconeixement de metge, correu, es pa, fagina, crides, atac...

QUÈ ES AIXO D' ATAC?

Ben dret i sense por, ha de tocar quan es soldats envesteixen. Això només ho vaig fer una vegada i ses bales siulaven de valent.

I SES BOMBES DE MÀ, QUE NO LES EMPRAVEU?

Me vaig cansar de dur-les i les vaig tirar.

QUAN VOS LLICENCIAREU?

L'any 39 vaig tornar a casa, llavors me vaig empenedir perquè hagués pogut quedar de caporal de corneta, però me vaig estimar més anar-me'n a ca nostra. Si hagués estat a Mallorca hi hauria quedat.

BÉ, POSAREM PUNT A LA MILI, A LA GUERRA, QUE TOT AIXÒ NO DUU RES DE BO, I ANEM A LO DE LA MÚSICA, QUE ES MÉS COSA DE CULTURA I PAU. JA SOU A MARIA, ARA COM TORNAU A ENROSCAR-VOS A LA MUSICA?

A Maria hi havia un capellà que li deien Macià; tenia una bandeta de música. Aquest va demanar a veure si hi havia soldats que fossin cornetes, i hi anàrem en Rafel des Pujollet, En Pep Gorrió i jo.

I COM VA ESSER TOT?

Tocàrem un any amb don Macià, però llavors va venir un director que li deien el Sr. Pol, D. Jaume Pol, venia de Palma el dissabte i quedava fins el dilluns. Jo feia de baix. Era l'any 41 o 42.

TOCAREU AQUÍ, A MARIA?

Tocàvem a ses processons i a ses festes.

COM VA CONTINUAR AIXÒ?

Després vengué un secretari Solleric a l'ajuntament, i quan D. Macià se'n va anar, aquest secretari ens va ajudar, mos dirigia en Rafel Capeta.

A MÉS DE MARIA, ON TOCAREU?

Anàrem a acompanyar la Mare de Déu Pelegrina, etc... El secretari ens va fer un contracte i durant els mesos d'estiu, diumenges i festes tocàvem a sa plaça de Maria.

A MÉS DE LA BANDA OFICIAL, HEM SENTIT DIR QUE HI HAVIA UNES BANDETES?

Sí, sí, uns feren com una orquestra, tres o quatre, i vos, QUINA LA FÉREU?

Noltros també montàrem una orquestra, érem 7.

Se deia L'Orquestra de canyes,
COM DE CANYES?

Sí, perquè tots els instruments estaven fets de canyes,

QUI FEIA AQUESTS APARELLS?

Les feia jo: les castanyetes, uns xorracs de canyes, una espècie de guitarra de canyes, es baix era un barral buit de 16 litres, es bombo era una bota d'arengades, ets...

AQUESTA CURIOSA ORQUESTRA DE CANYES TENIA FAMA?

Va arribar a tenir fama per un poc "pellosa", i per pellosa tothom nos cercava; fèiem cercaviles pels pobles, tothom s'esclatava de riure. Llavors provàrem de fer els reis; noltros hi preniem part i també anàvem pels pobles veinats.

HI ANAVEU AMB LA VOSTRA ORQUESTRA?

Ja no crec. Quan arribàvem a n'es poble, botàvem tots de s'autocar, els reis i noltros; amb la banda de canyes fèiem un recorregut pel poble. Anàrem a Ariany, a Petra, Llubi, i tots els pobles veinats.

DE QUÈ FÈIEU A LA COMÈDIA DEL REI HERODES?

Jo era un doctor de la llei, el tremolador,

I QUE LA TORNARIEU FER?

Ja no crec, no faria bastant bé,

I COM SE VA ACABAR TOT AQUEST ENTUSIASME TAN BO?

El dia de la Mare de Déu no nos posàrem d'acord amb l'hora i hi va haver problemes, jo me'n vaig anar del poble i se va acabar la banda.

QUIN TEMPS VA DURAR AQUESTA BANDA?

Uns tres o quatre anys. Va acabar devers l'any mil nou-cents quaranta-vuit.

I FINS ARA NO N'HI HA HAGUT D'ALTRA?

L'any mil nou-cents vuitanta-sis que parlàrem de fer una bandeta de tambors i cornetes.

I COM HA TORNAT A COMENÇAR AIXÒ?

En Pere Pastor vengué a cercar-me enviat per rector, per veure si tocaríem un poc a ses processons; aconseguírem tres tambors i amb tres atlots traguérem es carro. Es dia de l'encontrada me posaren un ruquet blanc que deien que era des capellà Jordà i es dos atlots, que eren en Tomeu i en Toni, també se'n posaren un. Heu de creure que la gent no nos coneixia. D'aquí va començar tot. Llavors nos tornàrem veure i tractàrem de fer una bandeta; començàrem amb onze atlots. La parròquia va comprar es primers tambors i cornetes, l'Ajuntament també nos va ajudar amb més instruments i ampliàrem sa banda.

I ARA QUANTS SOU?

Ara som vint-i-cinc, però així com tornen més grandets se van renovant.

NOMÉS ÉS DE NINS O TAMBÉ HI HA NINES?

Ara ja hi ha unes quantes nines que hi toquen.

I EL POBLE COM VEU TOT AIXÒ?

Creç que bé perquè n'hi ha bastants que em donen s'enhorabona.

I DES PARES D'AQUESTS NINS N'ESTAU CONTENT?

N'estic content perquè m'han fet coses que tant sols no me mereixia. M'obsequiaren amb una placa.

En vaig estar molt content; no només per jo sinó pels atlots. Jo, per respondre en aquest obsequi, les vaig prometre un mè i el mos menjàrem en una festa.

I AVUI, 'QUINA COINCIDÈNCIA ÉS DIA VINT-I-QUATRE D'AGOST, SANT BARTOMEU, I SA VOSTRA DONA HA FET BUNYOLS I ARA EN MENJAM I SÓN MOLT BONS. L'AMO EN TOMEU, SETANTA-VUIT ANYS, UN HOMO DES MES JOVES DE MARIA, UN CREADOR I LLUITADOR DE TOTA LA VIDA, QUE DE CAP MANERA HA TIRAT SES RIENDES, S'ACOSTAR-SE A ELL DONA VIDA, ALEGRIA I GANES DE TIRAR ENDAVANT, SEGUIU AMB AQUESTA TASCA EDUCADORA; EL POBLE DE MARIA N'ESTA CONTENT.

Jaume Ferriol
Para Fons

BULLIT de noticies

MALENTES

El mes passat alguns subscriptors de la nostra revista hauran anat enrera de noticies. La causa es deu a un malentès que m'afecta a mi ja que segons diuen jo era l'encarregat de repartir les revistes corresponents al repartiment de Na Joana M^a. Queralt que era de vacances fora de Mallorca. Esper que sapigueu disculpar-me.

Onofre Sureda Ribas.

ES TAPEN ELS CLOTS DELS ARBRES.

Sembla esser que aquesta vegada els acabaran.

El passat dijous dia 10 començaren tres persones. Dues ho feren per alt i l'altra per baix. Ara estan fent feina en el Carrer Nou.

Es duu un bon ritme i si no s'hi posa més mal el Carrer Nou prest estarà enllestit.

Esperem que "aquesta vegada sí!"

Onofre Sureda Ribas.

REINA FETA.

Els cartells que el Grup del P.P. va penjar pels carrers del nostre poble quan la Campanya de les Eleccions Europees ecara són allà on els deixaren.

Si es torben un poc en llevar-los ja serviran de propaganda per les Eleccions Generals i tendran una feina feta.

Encara que ja estaran gastats i una mica descolorits i un poc cansats de tan de temps d'estar penjats. Baixau-los ja, ells us ho agrairan.

Onofre Sureda Ribas.

GAMBERRISME.

Durant aquest mes passat s'han produït alguns fets que en res afavoreixen la bona imatge d'un poble.

El primer fet va tenir com a escenari l'Escola de dalt. Algú o alguns, que no tenien gaire feines, s'entretengueren en tapar tots els panys de les portes amb una pasteta blanca que semblava xiclet.

Els altres fets tenen com a escenari el Poliesportiu Municipal i concretament la piscina.

Sabut és per tots que encara no s'hi pot nedar però es veu que la impaciència d'alguns els impulsa a fer desastres. Uns fent-hi les feines dins, altres romperen les dutxes i espenyaren la barra cantonera de la reixa que serveix per aïllar la piscina de la resta del complex deportiu, arrabassant la porta o fent un forat a la reixa.

Altres nedant sense fer ni cas a les advertències del cuidador del recinte.

Pens que si això continua així l'Ajuntament i en el seu cas el Regidor d'Esports es pot preparar per a prendre mesures que duguin a que aquests fets no es realitzin.

Onofre Sureda Ribas.

EXPOSICIO A "SA LLOTJA".

El passat dia 22 es va inaugurar a "Sa Llotja" l'exposició "Efemèrides: 50 años de la agencia EFE", una mostra que compta amb la col·laboració de la Direcció General de Cultura del Govern Balear i amb el patrocini de la Banca March. En les 800 fotografies que s'han seleccionat de l'arxiu gràfic de l'agència, es reflexen determinats esdeveniments que han tingut lloc en Espanya en els darrers 50 anys. Aquesta exposició coincideix amb el 50 aniversari de la creació per part de l'Estat de l'agència, una vegada acabada la guerra civil.

Jaume Mestre Llompart.

BULLET de notícies

NOU LLISTAT TELEFONIC.

En aquests dies ha fet la seva aparició el nou llisti de telèfons, que contempla per primera vegada el fet autonòmic i deixa de banda l'expressió "Província de Balears" que apareixia en la tapa i que ara és substituïda per la de "Comunitat Balear". Així mateix, el topònims estan normalitzats lingüísticament i es poden llegir en la nostra llengua.

Ara ja just falta per part de la Companyia Telefònica, que es regularitzi el sevei, que a vegades sembla del tercer món.

Jaume Mestre Llompart.

ESCOLA DE MUSICA: MATRICULA.

Als interessats en assistir a les classes de Solfeig o Instrument Musical de l'Escola de Música de Maria de la Salut de cara al curs 1.989-90 se'ls comunica que hi hagué una reunió a l'Escola de Ses Nines el dia 29 d'Agost a les 22 h. per a informar als pares dels alumnes de com es faran les classes i per a saber els alumnes que el seguiran de cara a poder programar les classes tan de Solfeig com de Piano i veure els interessats en algun altre instrument.

Queda oberta la matrícula.

Onofre Sureda Ribas.

EXPOSICIO DE RAFAEL FORTEZA.

Dintre de les activitats que es desenvoluparan durant les Festes de la Mare de Déu, FENT CARRERANY ha organitzat una exposició de quadres de Rafael Forteza. La mateixa estarà oberta a damunt Ca'n Tomeu, un lloc que per la seva situació i capacitat ens ha semblat indicat a més d'esser un lloc adequat i a llançar per aquest tipus d'activitats.

Estarà oberta durant els dies de les festes i l'horari serà molt ample ja que serà el mateix que el de l'establiment.

Des d'aquí el nostre agraïment a en Miguel Fons que va rebre de bon gust la idea des del primer moment.

Jaume Mestre Llompart.

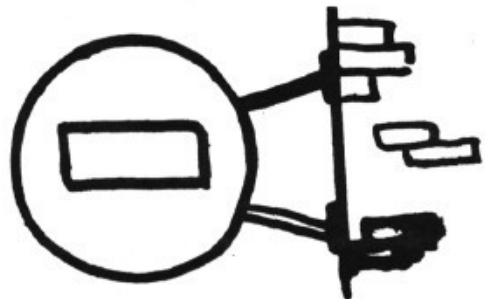
DENUNCIA.

Al Carrer Femenia hi ha un senyal de direcció prohibida en sentit de pujada, és a dir, que aquest carrer és direcció única, sols baixada.

Malgrat això hi ha gent ignorant o maleducada que el fa en sentit de pujada i no se n'adona del perill que això suposa. Jo els pregaria que abans de contradir el Codi de Circulació s'ho pensassin bé i no ho fessin.

Esperem que no haguem de lamentar cap desgràcia.

Onofre Sureda Ribas.

VI PUJADA A LLUC A PEU "XIVARRI".

Més de 100 persones tornaren tenir ganes de pujar a Lluc a peu. Devoció, passegera, juguera, devoció i bulla i tot plegat arribar a Lluc amb una nota única: alegria i germanor.

El Bar Xivarri com sempre, esplèndit, atent en tot moment i en tota necessitat. Síndria a voler en el Salt de la Bella Dona, missa participada i berenar-despedida a l'explanada de Lluc.

I serà fins a la VIIª pujada a Lluc.

Pere Fons.

Poemes

i

Gloses

GLOSES DE SEMPRE

D'on se vulla vengui el vent
la Mare de Déu s'acosta,
en tornar mala resposta
el missatge ja és dolent.

Mestre Antoni Pic tenia
un clot de 500 melons,
d'aquells altres petitons
mes de 800 n'hi havia,
de sa rama que tenia
abrigava sa garriga
de Montblanc se que hi havia
llavors tot Son Doblons
i aquell sementer dels oms
Deulossal i Es Gassons
i Son Perot de Maria.

Dins es camp de Son Fortesa
un card negre gros hi ha
vuit dies li vaig pegar
amb sa destrat amb sa mà
i no el vaig poder tallar;
mirau si duia fortlesa.

Si et diuen a on vas
n'has de dir a ses Agolfes
a menjar magranes dolces
pinyolenques i aubàs.

La meva dona m'enyora
no vol que estigui llogat,
ella jeu a llit parat
i jo damunt s'empedrat
des sol de sa menjadora

La Mare de Déu cosia
en es portal de s'hortet
i tenia el Bonjesuset
dins la falda qui dormia
i li cosia una camia
per s'hivern quan farà fred.

Si a l'església de Maria
hi hagués Sant Bartomeu,
a mi no em sabria greu
s'anar a missa cada dia,
al manco visitaria
es nom de s'estimat meu.

El nostre rector s'és mort
està enterrat i no xerra

saps que plora Na Miquela?
es vidres des batiport.

De dins s'Alqueria Blanca
veuen Son Parot Clapers
Son Tovell i Son Fornés
Son Gil, Costellet i Tanca.

A Sa Font i Son Fogueró
només s'hi fan olivardes
ses perdius hi van a guardes
no hi colliran sa llavor.

S'Alqueria Blanca n'era
sa més alegre del món
i ara des que no hi som
es mirar-la fa plorera.

Que heu conegut el jai Melis
que feia d'empeltador
que va empeltar un aubó
damunt es cap des rector
que feia figues xixellis.

A Porreres vaig anar
a dur una porrerenca
no se vincla ni se trenca
ni se romp ni se rompra.

Ses dones de Vilafranca
quan enterren el marit
no el poden treure des llit
que no n'hi tenguin un altre.

Un home de 60 anys
ja no té cap peça bona
es fobiol que no sona
pot jeure amb qualsevol dona
i no farà mais averanys.

Un home de 80 anys
ha acabada s'alegria
si té un fill o una filla
frissen de dur-lo a enterrar
perquè a ca seva ja fa
mes nosa que companyia.

Quan jo partesc de Sa Torre
corrent com un falco
jo deman al senyor
que em don força i valor
salut i canes per córrer.

Poemes

Gloses

Na Bel de Sa Torre és bona
per manar i no fer res
es vol alt i es llum encès
i sa guitarra que sona.

Sempre hi ha hagut gent llesta
en el món i n'hi haurà
fadrina hi ha dins Artà
que s'ha atrevida a pujar
s'estimat per sa finestra.

Jo som En Joan Fornés
natural de Son Servera
i visc a sa carretera
veïnat des quatre carrers
i si veniu pels doblers
germanets tornau arrera
perquè devers ca meva
no n'hi ha mai de demés.

A Sóller vāreu anar
un temps quan ereu berganta
i feieu tanta planta
com una oliba que canta
que està damunt una branca
dins el camp d'un olivar.

El món està ple d'embulls
vaig veure un home qui en duia
l'amo es menja sa xulla
quan es missatges han·fuits.

Les ha contades l'Amo En Joan Mas Vanrell.

Des del balcó de la sala

ELS PROJECTES MUNICIPALS.

Estam aficats dins el procés d'ordenació urbanística del nostre poble, procés en el qual tothom hi pot dir la seva, dins les distintes fases que s'aniran succeint, i com més veus es sentim, millor serà. Maria és un poble que mai ha tingut ordenació: fins ara s'ha utilitzant com eina el pla d'alineacions de carrers del 39, derogat des de fa ja molts d'anys, i el Pla Provincial. Cal adonar-se'n de la importància que tendran per tots el tenir unes bones **NORMES DE PLANEJAMENT URBANISTIC**, una llei-marc que regirà el desenvolupament del poble. Elles han de definir quin és el sòl urbà i quin és urbanitzable, i de tot aquest quin es reserva per zona verda (uns 15.000 m² dins sol urbà, segons llei), quin a zona esportiva i la creació de sol industrial, del qual Mallorca n'està mancat.

Fases i Calendari

En aquests moments, estam en fase d'Exposició de l'Avanç de Planejament. Aquesta començà, el passat dia 5 d'Agost, quan fou publicat al BOCAIB i té un plaç de 30 dies hàbils.

Durant aquest temps l'avanç està exposat a l'Ajuntament per a consulta de tota persona interessada, al qual s'hi poden fer tot tipus de suggeriments. Acabat aquest plaç i valorats els suggeriments l'equip redactor presenta les Normes Subsidiàries a Ple per a procedir a l'Aprovació Inicial.

La següent passa és la publicació de les Normes Subsidiàries al BOCAIB i es torna obrir un plaç de 30 dies hàbils per a la presentació d'AL.LEGACIONS.

L'equip redactor fa un informe de les al·legacions rebudes, acceptant-les o rebutjant-les, i torna presentar les Normes al Ple per a procedir a l'Aprovació Provisional.

L'Aprovació Definitiva la dóna la Comissió Provincial d'Urbanisme si tot ho troba correcte. Si no és així, s'obri un plaç per subsanar les deficiències.

Com veis el procés és obert a tots, persones o entitats, i conve aprofitar l'ocasió per a conèixer el planejament del nostre poble i presentar suggeriments o al·legacions si cal.

Magí Ferriol

FENT CARRERANY

ASSOCIACIÓ CULTURAL
MARIA DE LA SALUT

Molts d'anys de Festes

Casa de la Vila

COMISSIO DE GOVERN DE DIA 10 D'AGOST

Sessió ordinària. No hi assisteix, amb excusa prèvia, D. Miquel Torelló. Es prengueren els següents acords:

1.- Aprovar l'acta de la sessió anterior(7-7-89)

2.- Asseblar-se els reunits de la correspondència i escrits oficials i especialment de la Conselleria de Cultura del Govern Balear comunicant la concessió de subvencions o ajudes per: Adequació de vestuaris en el Poliesportiu, Il·luminació de la Piscina Municipal i Adquisició d'unes cistelles de Bàsquet.

3.- Aprovar, per unanimitat, sol·licitar la inclusió de l'obra "Construcció de Vestidors i Instal·lacions Complementàries (Fossa Sèptica i Aljub)" amb un pressupost de 12.853.734 pts al Pla Territorial d'Equipaments Esportius de 1989.

4.- Aprovar, per unanimitat, la segona Certificació i darrera de les obres "Tancament del solar de l'Avinguda de Santa Margalida (Poliesportiu)" per un import de 165.003 pts. i la seva remissió al Consell Insular de Mallorca.

5.- Concedir, per unanimitat, les següents subvencions:

- Al F.C. Mariense, per inscripció

d'equips..... 78.900 pts.

- Al Bar Xivarri, per la Pujada a Lluc a Peu..... 30.000 pts.

- Al Club Ciclista Maria de la Salut..... 30.000 pts.

6.- Aprovar, per unanimitat, la següent factura:

- A l'equip redactor de les Normes Subsidiàries, per la presentació de l'Avanç..... 200.000 pts.

7.- Aprovar, per unanimitat, 13 expedients d'obres.

COMISSIO DE GOVERN DE DIA 24 D'AGOST

Sessió Ordinària. No hi assisteix, amb excusa prèvia, D. Miquel Torelló. Es prengueren els següents acords:

1.- Aprovar l'acta de la sessió anterior(10-8-89).

2.- Aprovar el programa de Festes de la Mare de Deu-1989 i de les seves despeses per un total de 1.500.000 pts.

3.- Aprovar les següents factures:

- A Jordi Ferriol per arreglament arbres..... 487.920 pts.

- A Jordi Pastor, per treballs al camp de futbol..... 570.752 pts.

4.- Aprovar la segona i tercera Certificació d'Obres de la Piscina Municipal, per imports de 2.000.000 i 4.357.233 pts, respectivament.

5.- Aprovar 5 expedients d'obres.

per als nostres
lectors

FENT CARRERANY

ASSOCIACIÓ CULTURAL
MARIA DE LA SALUT

DEMOGRAFIA

BENVINGUTS

Na Maria Luisa Ranchal Yecles,
que nasqué el passat dia 1 d'agost
i es filla de Visitación Ranchal.

Maria del Mar Perelló Bonnin,
que nasqué el 30 de Juliol de
1.989. Són els seus pares Na Maria
i En Pere.

Que tot siga enhorabona

ENS HA DEIXAT

Na Joana Maria Vanrell Vanrell,
que morí el passat dia 12 d'agost a
l'edat de 86 anys, vivia en el
Carrer de Sa Tanca nº 13.

Na Magdalena Molinas Mas, que
morí el 25 de Juliol de 1.989 a
l'edat de 83 anys. Vivia al carrer
Nou, nº 8.

Que descansin en pau.

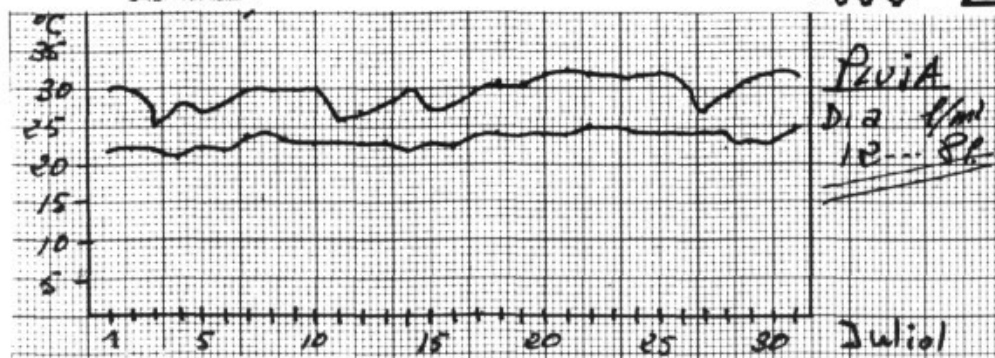
JA L'HAN FETA

Pere Ferriol Obrador i Margalida
Font Ferriol, se casaren el 26
d'Agost.

Que el vostre amor no acabi mai.

EL TEMPS

METGES DE GUARDIA

Dies Localitat Telèfo

DILLUNS MARIA 52 52

DIMARTS LLORET 52 02

DIMECRES COSTITX 51 31

DIJOUS LLUBI 52 22

DIVENDRES SINEU 52 08

52 02

Angel 24: 28 13

Abonat: 629

CAPS DE SETMANA:

del dissabte a les 14 hor

al dilluns a les 9 hor

SINEU 52 02

Angel 24: 28 13

Abonat: 629

MARIA

AJUNTAMENT: 525002

525194

METGE: 525265

APOTECARIA: 525020

ESCOLA D'ALT: 525083

GESA INCA

AVARIES: 500700

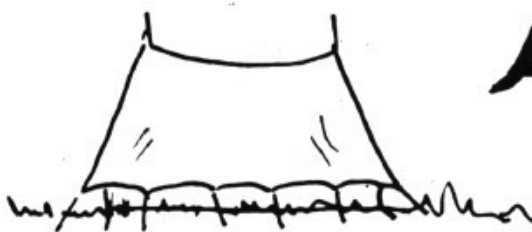
BOMBERS: 0 8 5

AMBULATORI

D'INCA : 502850

SOM DURETA: 239447

AMBULANCIES: 200362

Acampada a Cala Murta

El passat mes de Juliol, al.lots i monitors del Grup d'Esplai "Es Rebrot" anàrem d'acampada a Cala Murta, activitat amb la qual concluirem la temporada 88/89. Començarem a l'Octubre i durant aquests mesos ens hem trobat tots els dissabtes per passar unes hores agradables, que es varen prolongar durant el campament.

Han estat uns dies de bona convivència entre tots els monitors i els quaranta-dos al.lots, d'edats compreses entre els sis i onze anys.

L'objectiu primordial era passar uns dies en contacte en la natura i conèixer en un ambient d'amistat, respecte i companyarisme, compartint tot el que ens enrevolta.

Objectius que es varen aconseguir mitjançant diverses activitats com foren : repartició de les tasques de neteja i cuina, jocs, tallers de caparrots, vestits, cartells i mòvils, on cadascu deixava correr la seva imaginació. A la

nit, cobraven vida, es posaven en moviment els caparrots, eran moros i cristians, o feien un viatge al futur a través del túnel del temps. El més important era participar i passar-ho bé. No faltaren els banys a Cala Murta per refrescar-nos, ni tampoc les excursions per aquells meravellosos paretges del Cap i Far de Formentor, Cala Figuera, Platja de Formentor i la llar de Mossén Miquel Costa i Llobera.

Sols ens queda donar-vos les gràcies, als pares, monitors, parròquia, Ajuntament i a tots els que han fet possible aquesta acampada i especialment a les cuineres: Sor Andrea, Joana Maria Negre i Margalida Negre, que tan bé ens cuidaren amb el seus menjars.

GRUP D'ESPLAI "ES REBROT":

Text : Catalina Mas

Fotografies: Joana M^a. Colombram.

Carrerany

Esportiu

RESULTATS DEL VII TORNEIG DE FUTBOL-SALA MARIA DE LA SALUT

SISENA JORNADA

XIVARRI	- 6	POLIHERO	3
CAJA POSTAL	- 1	CA'N TOMEU	1
C.J. BERGAS	- 1	C. PILS	13
FONTHISA	- 2	BORA-BORA	0
POLCAPO	- 7	EXC. MEDIT.	1
P. ANFOS	- 9	CIUTADANS	1
S'ESTIU-82	- 4	TECNO-ESPORT	1

(Descansa: TELE-CLUB ARIANY)

JORNADES ACOPLADES

BORA-BORA	- 4	EXC. MEDIT.	1
XIVARRI	- 6	CA'N TOMEU	3
C.J. BERGAS	- 3	TECNO-ESPORT	4
FONTHISA	- 13	S'ESTIU-82	1

SETENA JORNADA

XIVARRI	- 1	C. PILS	7
EXC. MEDIT.	- 2	POLIHERO	2
BORA-BORA	-	CAJA POSTAL	(Apl.)
POLCAPO	- 6	T.C. ARINAY	3
C.J. BERGAS	- 1	P. ANFOS	7
CA'N TOMEU	- 7	TECNO-ESPORT	3
S'ESTIU-82	- 3	CIUTADANS	2

(Descansa: FONTHISA)

JORNADES ACOPLADES

C. PILS	- 11	CA'N TOMEU	2
P. ANFOS	- 8	TECNO-ESPORT	1
BORA-BORA	- 8	CIUTADANS	5
POLCAPO	- 3	S'ESTIU-82	1
T.C. ARINAY	- 0	CAJA POSTAL	5

VUITENA JORNADA

POLIHERO	- 11	TECNO-ESPORT	2
POLCAPO	- 0	CAJA POSTAL	3
T.C. ARIANY	- 4	CA'N TOMEU	14
XIVARRI	- 0	C.J. BERGAS	4
EXC. MEDIT.	- 3	CIUTADANS	5

(Descansa: C. PILS).

NOVENA JORNADA

BORA-BORA	15	TECNO-ESPORT	2
C.J. BERGAS	0	CAJA POSTAL	9
POLIHERO	2	CA'N TOMEU	7
T.C. ARINAY	2	S'ESTIU-82	8
XIVARRI	5	POLCAPO	7

DEZENA JORNADA

XIVARRI	- 0	CAJA POSTAL	14
C. PILS	- 10	POLCAPO	2
T.C. ARIANY	- 10	TECNO-ESPORT	2
FONTHISA	- 7	EXC. MEDIT.	5
POLIHERO	- 3	BORA-BORA	7
C.J. BERGAS	- 5	CIUTADANS	7
P. ANFOS	- 1	S'ESTIU-82	6
C. PILS	- 6	CAJA POSTAL	2

(Descansa: CA'N TOMEU)

CLASSIFICACIO VII TORNEIG DE FUTBOL SALA MARIA

	J	G	E	P	GF	GC	P
C. PILS	11	10	1	0	98	14	21
CAJA POSTAL	10	8	1	1	80	15	17
FONTHISA	9	8	1	0	69	27	17
POLCAPO	11	8	0	3	57	28	16
BORA-BORA	10	7	1	2	54	26	15
CA'N TOMEU	12	6	1	5	59	44	13
S'ESTIU-82	10	6	1	3	46	18	13
P. ANFOS	10	5	1	4	37	31	11
T.C. ARIANY	11	4	0	7	47	57	8
XIVARRI	11	4	0	7	44	52	8
CIUTADANS	8	2	0	6	24	49	4
EXC. MEDITERR.	10	1	2	7	23	62	4
POLIHERO	9	1	1	7	27	58	3
C.J. BERGAS	11	1	0	10	20	68	2
TECNO-ESPORT	11	1	0	10	19	115	2

Jaume Mestre.

MAXIM GOLEJADOR: PERE MORRO (C. PILS) 64 6

Carrerany Esportiu

EXIT TOTAL DEL III ENDURO MARIA.

Amb un gran èxit d'organització, de públic i participació, i amb el patrocini de l'Ajuntament de Maria de la Salut, es celebrà el passat dia 6 d'Agost el III Enduro Maria.

La prova, una vegada més, va esser puntuable pel Campionat de Balears de l'especialitat i es va córrer a les categories de 80, 125, 250 cc., 4T.

Al final, la inscripció per a la prova va esser de 51 corredors i prengueren la sortida 43. Des del dissabte l'ambient del motor es podia respirar dins el poble i principalment a la Plaça des Pou, ja que va esser allà on es va fer la verificació de les motos. Aquesta quedaren tancades tota la nit dins un local aquí al poble.

La prova constà de 6 trams cronometrats amb un total de 65 Kms i el disseny del circuit va córrer a càrrec d'Antoni Mas i Nadal Planas, essent alabat pels pilots el traçat per l'espectacularitat i rapidesa del mateix.

La direcció de la carrera va estar a càrrec d'En Lluç Bergas i va esser perfecta.

Mateu Riutort, el gran favorit abans de començar la prova i guanyador l'any passat, va quedar descartat pel triomf final quan en el primer tram es va perdre i per acord entre els participants es va decidir donar-li el pitjor temps en el mateix. Això va fer que les portes quedassin més obertes per a la resta de participants i al final el guanyador absolut va esser Juan Manuel Sánchez.

Destacar la gran actuació del sempre veterà Martí Poquet i que el corredor de COP DE GAS, Jaume Roig poc a poc va aconseguint puntuar dins l'especialitat de l'Enduro.

Una vegada més, Ones Illenques i la Creu Roja participaren activament en l'ocasió.

Acabada la prova es va fer l'entrega de premis al guanyadors a la Plaça des Pou i després es va fer un dinar al restaurant "Es Cruce" de Vilafranca, el qual anava inclòs dins el preu de la inscripció dels pilots.

La gent de COP DE GAS té un especial agraïment cap a tota la gent que va col·laborar en un moment o altre a que aquest III Enduro fos tot un èxit.

En total varen esser 42 les persones no membres de la directiva de COP DE GAS que ajudaren per que la cursa sortís a la perfecció. Ells també en gran part són responsables del gran èxit obtingut.

Jaume Mestre.

MOTO CLUB COP DE GAS MARIA DE LA SALUD

Carrera: III ENDURO MARIA de fecha 06-08-89

DOR.	NOMBRE Y APELLIDOS	CATEGORIA	MOTO	TIEMPO
17	MATEU ROTGER ESTRANY	80 c.c.	RIEJU	00:50:46:00
4	FELIPE BELTRAN NORMACHEA	80 c.c.	HONDA	00:55:16:00
40	FCO. JOSE MADRID LOPEZ	80 c.c.	YAMAHA	01:03:44:00
45	BIEL TORRENS GARAU	80 c.c.		02:00:00:00
14	SALVADOR CANUDAS OSUNA	80 c.c.	MONTESA	02:08:57:00
6	JOSE A. AVELLANEDA RODRI.	80 c.c.	PUCH	02:39:11:00
30	GABRIEL CABOT NICOLAU	125 c.c.	HONDA	00:41:25:00
44	MIGUEL RICO NILSON	125 c.c.	HONDA	00:44:47:00
33	PEP YUSTE PEREZ	125 c.c.	HONDA	00:46:25:00
8	BERNARDO VIDAL BAUA	125 c.c.	HONDA	00:49:12:00
5	FELIPE BELTRAN GENOVE	125 c.c.	SUZUKI	00:49:30:00
27	ANTONIO FAUS IBERNOR	125 c.c.	CAGIVA	00:52:05:00
41	JUAN JOSE FERRAGUT GOMEZ	125 c.c.	SUZUKI	00:53:05:00
7	ALEJANDRO LALANA BESTART	125 c.c.	HONDA	00:58:18:00
32	JESUS CALVO RUIZ	125 c.c.	SUZUKI	02:13:36:00
18	JAUME PONS TROLESE	250 c.c.	MONTESA	00:43:41:00
26	JUAME ROIG ARBONA	250 c.c.	HONDA	00:44:05:00
10	MARTIN POQUET SERRA	250 c.c.	BULTACO	00:44:09:00
25	JUAN MIR VIVES	250 c.c.	GILERA	00:45:33:00
20	JOSE CANALS ESTADES	250 c.c.	K T M	00:45:41:00
19	PACO SALMERON	250 c.c.	K T M	00:48:53:00
11	MANUEL BONNIN	250 c.c.	MONTESA	00:49:47:00
1	MATEU RIUTORT	250 c.c.	YAMAHA	00:52:03:00
15	MIGUEL BARCELO CARELLAS	250 c.c.	K T M	00:56:24:00
43	FRANCISCO PALOU RAMON	250 c.c.	MONTESA	01:00:33:00
42	ANDRES AZNAR SEGUI	250 c.c.	MONTESA	01:10:38:00
22	JUAN PERICAS	250 c.c.	GILERA	01:12:00:00
50	MIGUEL PARETS MANGAS	250 c.c.		02:00:00:00
51	BIEL RIUTORT	250 c.c.	YAMAHA	02:00:00:00
21	TOMEU BONAFE	250 c.c.	MONTESA	02:07:08:00
39	LUIS J. RIPOLL	250 c.c.	GILERA	02:17:34:00
29	JUAN M. SANCHEZ QUETGLAS	Trail	HONDA	00:40:36:00
28	RAFAEL CARELLAS CLOQUELL	Trail	KAWASAKI	00:44:48:00
38	JAIME PAGES MAS	Trail	HONDA	00:44:52:00
16	LORENZO MAS AMENGUAL	Trail	YAMAHA	00:47:55:00
34	BARTOLOME JOVER SANCHEZ	Trail	CAGIVA	00:48:07:00
35	GUILLERMO SOLER OBRADOR	Trail	HONDA	00:49:54:00
37	JUADUIN FORTEZA RIBAS	Trail	CAGIVA	00:51:48:00
2	TONI OLIVER PONS	Trail	YAMAHA	00:52:56:00
24	JUAN CARLES FABREGAS DURAN	Trail	MORINI	00:52:56:00
31	JUAN R. ALCOVER MASO	Trail	HONDA	00:54:39:00
12	ALBERTO RUIZ VIDAL	Trail	KAWASAKI	00:56:10:00
23	GUILLERMO RIERA JAUME	Trail	YAMAHA	00:59:56:00
3	BARTOLOME MAS RUBIO	Trail	YAMAHA	01:04:33:00
36	JOSE MARIA ADROVER MESON	Trail	CAGIVA	01:07:01:00
9	CARLOS A. RUIZ VIDAL	Trail	YAMAHA	02:00:00:00
46	JOSE LUIS ANGEL OLIVER	Trail		02:00:00:00
47	RAFAEL MIGUEL GONZALEZ BOU	Trail		02:00:00:00
48	JORDI CAPO PONS	Trail		02:00:00:00
49	JACINTO HERMOSO VELASCO	Trail	YAMAHA	02:00:00:00

Carrerany

Esportiu

GRAN ACTUACIÓ DELS ESCAQUISTES MARIANDOS AL II OPEN D'ESCACS

STA. MARGALIDA.

Quan escrivim aquestes línies, encara queden dues jornades per finalitzar aquest Torneig, però passi el que passi els 7 jugadors que representen al Club d'Escacs de Maria, hauran realitzat actuacions digníssimes.

Els premis d'aquest Torneig són de 150.000 ptes. (uns dels millors dotats de Mallorca), per tant la participació es de gran qualitat. Exemples: Bellón (Mestre Regional), Laurent (Actual campió de Mallorca), A. Martínez (7è al campionat d'Espanya Juvenil),... però això no ha amoïnats als nostres representants; especialment en Jeroni Bergas (a la 3ª Jornada anava líder) i en Gaspar Mas que lluiten per aconseguir un lloc entre els 5 primers, els altres: P. Alomar, J. Ferriol, M. Ferriol, X. Mestre i E. Pozo, intenten col·locar-se entre els 15 primers per optar a jugar amb el millor jugador espanyol, ILLESCAS, que el 2 de setembre a les 18'00 hores, a Sta. Margalida, realitzarà unes simultànies amb els millors escaquistes de Mallorca i els quinze primers d'aquest Torneig.

ACTIVITATS DEL CLUB D'ESCACS.

-S'està desenvolupant al llar de la Tercera Edat el IX Torneig social, el qual finalitza el proper dijous 7 de setembre i a on els màxims favorits són: En Gaspar Mas i en Jeroni Bergas, sense oblidar l'actual campió en Rafel Rotger.

-No oblidem que els dies 2 i 9 de setembre a les 17'00 hores, i al Llar de la 3ª Edat, els equips de Maria, Porreres i Sta. Margalida lluitaran pel I Torneig per Equips "Mare de Déu", amb trofeus donats per l'Ajuntament i Sa Nostra.

-Després d'aquestes activitats es configuraran els dos equips que representaran al nostre poble als

campionats de segona i tercera de Mallorca.

Enric Pozo Mas.

Carrerany

Esportiu

FONTHISA, VA FER EL SEU DEBUT.

L'equip de Maria que en aquesta temporada 1989/90 jugarà a la lliga de futbol d'empreses, FONTHISA, va fer el seu debut el passat dia 5 d'Agost en un partit contra un equip de l'altre grup, U.D Es Corn Mediterrani. Els resultat no podem dir que fos positiu ja que es va perdre per 0-2 a la segona part, on va fallar el fons físic de tots els jugadors locals.

La manca d'entrenaments i la forta calor que feia a l'hora del partit, les 18'00, va fer que els jugadors notassin en excés la falta d'inactivitat futbolística.

A més d'això cal afegir la manca d'alguns elements de l'equip i el que jugadors no poguessin acabar el partit ja que devien de disputar-ne un de futbol sala.

El joc desenvolupat en algunes fases del partit, sobre tot en els primers quaranta-cinc minuts, el podem qualificar de acceptable, la segona meitat ja va esser una altra història.

Aspecte negatiu del partit, va esser el mal estat del terreny de joc, que espren que l'Ajuntamen arregli i conservi en el futur.

El segon partit que va disputar, va esser el dia 13 d'Agost a Sineu, en les festes de la Mare de Déu d'agost, contra el Sant Marc, partit de màxima rivalitat.

El que havia d'esser un quadrangular va quedar reduït a un sol partit ja que els equips tenen a molts d'integrants de vacances i no es volen comprometre a participar.

El resultat va esser favorable a FONTHISA per 1-2, amb gols de Rafel Oliver i José Martínez.

Alguns dels jugadors que no havien jugat el primer partit, a Sineu si ho feren i la possibilitat de fer canvis sovint, va permetre el resultat esmentat.

La manca de fons físic va esser una mica suplït per un major número de jugadors i el trionf va esser possible. El partit va esser un partit clàsic de fora camp i es va jugar al contracop.

Davant el començament de la temporada que serà el proper dia 2 de Setembre dins s'Arenal, la plantilla ha estat completada amb els fitxatges de Miquel Pastor, Sebastià Cifre i Damià Bergas amb la baixa definitiva de Joan Serrano per problemes físics.

Recordar que la temporada començarà a dins Maria, en la segona jornada del campionat dia 7 de Setembre a partir de les 17'00 contra els Veterans del Solter, estant inclòs dins el programa de Festes de la Mare de Déu.

L'entrada a aquest i a tots els partits al llarg de la temporada serà gratuïta i s'espera que el públic de Maria recolzi a l'equip en tots els partits amb un comportament esportiu i animós.

Jaume Mestre Llompart.

FEIM CARRERANY.

El mes passat i seguint la programació d'excursions arribàrem fins a Sa Calobra, baixant pel Torrent de Pareis.

L'excursió que en principi teníem programada pel diumenge dia 13 va esser ajornada una setmana, per tant es dugué a terme el dia 20 d'Agost.

Partírem a les 6'30 h. des de la Plaça des Pou i a les 8 h. ja ens disposàvem a baixar cap al Torrent de Lluc.

Passàrem pel costat de l'ermita de Sant Pere d'Escorca i per davant la Penya Foradada i cap a vall fálta gent.

Ens aturàrem per a berenar a D'Entreforc.

Després de berenar agafàrem el Torrent del Gorg Blau fins arribar a la Fosca. Aquí feia una fresca que semblava que hi havia aire acondicionat.

Seguírem torrent avall passant per davant Es Degotís, (que a pesar de la sequera d'enguany està rajant més que en anys anteriors), Sa Cova de ses Voltetes, Pas de s'Argamassa, la Font del Gorg de s'Olla que enguany està rajant mentre que l'any passat no ho feia.

Allà cap a les 13'10 h. arribàrem a la mar.

Prenguerem un bany i cap a les dues ens anàrem a dinar, una sabrosa paella que ens tenien preparada al restaurant.

Després de dinar agafàrem el cotxe i començàrem a remuntar la Serra de Na Rius cap al Nus de sa Corbata i anàrem a veure l'estat de l'embassament del Gorg Blau que es troba sota-minims.

Cap a les 17 h. seguïrem, sense fer més aturades, fins a Escorca.

Agafàrem els cotxes que havíem deixats aparcats i anàrem a prendre cafè al xalet dels sogres d'en Magí i tornàrem cap a Maria.

Pel mes de Setembre no hi ha excursió programada ja que estarem en festes.

En la propera revista donarem la programació d'excursions de Tardor-Hivern.

Text : Onofre Sureda Ribas.

Foto: Pere Ribas Colombram.